Vinařský věstník

8
2019

Obsah:

Z domova 2
Ze zahraničí 11

jihomoravský kraj

Ve spolupráci s Jihomoravským krajem zpracoval SVČR
Produkováno s podporou Vinařského fondu ČR.

WALENSEE, LOUKY A VINICE, FOTO: JIŘÍ SEDLO

Z domova

Zpráva o stavu zemědělství 2018: resort získal vyšší podporu než v předchozím roce, celkem 66 miliard korun

26.8.2019 - Tisková zpráva – Zemědělství, lesnictví, potravinářství a vodní hospodářství získalo loni podporu ve výši 66 miliard korun z národních a evropských zdrojů. To je nárůst o 8,4 % oproti předešlému roku. Uvádí to Zpráva o stavu zemědělství pro rok 2018, kterou schválila vláda. Podpory, které šly loni do zemědělství, dosáhly téměř 14 tisíc korun na jeden hektar zemědělské půdy. Ceny zemědělských výrobců v roce 2018 vykázaly meziroční nárůst o 0,1 %, ten byl však nižší, než jaký zaznamenaly ceny vstupů do zemědělství (nárůst o 2,1 %).

Hodnota zemědělské produkce dosáhla 135 miliard korun, což je druhá nejvyšší suma za posledních pět let. Nadále přetrvával trend nižších mezd v zemědělství, které dosahují jen 78,1 % národního průměru. V zemědělství, lesnictví a rybářství pracovalo 96,6 tisíce zaměstnanců (nárůst o 0,1 %). Ke konci roku 2018 hospodařilo v České republice 4 596 ekologických zemědělců a 748 výrobců biopotravin. Podíl ekologicky obhospodařované půdy činil 11,3 % a tvoří téměř 540 tisíc hektarů.

Počasí negativně ovlivnilo značnou část rostlinné produkce. Kvůli mimořádnému suchu se snížily výnosy většiny zemědělských plodin. Produkce ovoce (včetně domácností) ve výši 384,2 tisíce tuny byla oproti předloňsku téměř o polovinu vyšší, avšak velký podíl sklizeného ovoce byl využitelný pouze na zpracování. Celkové stavy skotu nepatrně klesly o 0,4 % na více než 1,4 milionu kusů, přičemž stavy krav se naopak mírně zvýšily o 0,2 % na 587 tisíc kusů. Produkce hovězího masa stoupla o 5,1 % na 94 tisíc tun jateční hmotnosti. Vlivem sucha vzrostly náklady na krmiva o 14,6 %. Trh s vepřovým masem negativně ovlivnil vývoj tohoto odvětví v celé EU. Stavy drůbeže se zvýšily o 9,7 % na téměř 24 milionů kusů.

Soběstačná je ČR v produkci obilovin, cukru, olejninách, mléce, hovězím mase, naopak míra soběstačnosti je nízká v produkci prasat, drůbeže, vajec, ovoce, zeleniny, kukuřice a brambor. Kvalita a bezpečnost potravin v ČR zůstává na velmi vysoké úrovni. Značku kvality Klasa získalo 438 výrobků, logo Regionální potravina obdrželo 112 výrobků, což je historicky nejvyšší počet oceněných výrobků od počátku soutěže.

Schodek českého agrárního zahraničního obchodu se prohloubil o 8 miliard na více než 40 miliard korun. Z ČR se agrární zboží vyváželo nejvíce na Slovensko, do Německa a Polska. Nejvíce se dováželo z Německa, Polska, Nizozemska a Slovenska.

VOJTĚCH BÍLÝ, TISKOVÝ MLUVČÍ MINISTERSTVA ZEMĚDĚLSTVÍ

Myslivci chtějí změnu zákona, aby mohli lovit vlky. ‚Škody neustále narůstají,' argumentují

Myslivecká komise Agrární komory (AK) ČR doporučuje, aby v novele zákona o myslivosti byl vlk přeřazen z kategorie přísně ohrožených živočichů do kategorie nižší. Cílem je, aby bylo možné ho lovit. Tvrdí, že škody, jež vlci v ČR působí, podle dostupných údajů rostou. Komise také doporučuje, aby myslivci mohli nově mladou zvěř do dvou let lovit celoročně. Na Zemi živitelka v Českých Budějovicích to v pondělí řekl předseda komise Jiří Neudörfl. Komise doporučila předat akční plán Vlk ministerstvu zemědělství. Odškodnění, které zemědělci, jejichž stáda vlk napadá, je ve statisících. Škody přesahují miliony korun.

„Škody neustále narůstají. Chovatelům trochu vadí i to, že řešení výplat trvá dlouho a dostávají poměrně nízké částky," uvedl Neudörfl. V Česku žije 60 až 80 vlků.

Myslivecká komise projednala i vyhlášku o dobách lovu a jejich rozšíření. Cílem je snížit stav spárkaté zvěře. „Souvisí to se současnou situací v lesích, škodami při zalesňování a na zemědělské půdě. Snažíme se prosadit, aby myslivci měli možnost mladou zvěř do dvou let lovit celoročně, aby se stavy dařilo snižovat. Stavy se v současné době ne všude dají lovem snižovat jednoduše," řekl předseda komise. Škody působí daňci, vysoká zvěř, mufloni i divoká prasata. Divočáky mohou již myslivci střílet celoročně, kvůli výskytu afrického moru prasat. Lesy ČR vyčíslily škody zvěří na lesních porostech za myslivecký rok 2017/2018 na 19 milionů korun.

Odškodnění za kalamitu hrabošů

Myslivecká komise také doporučí Agrární komoře, aby ministerstvo zemědělství odškodnilo zemědělce, které nejvíce postihla kalamita hrabošů. V Jihomoravském kraji byla v jedné z oblastí podle Neudörfla škoda asi 100 milionů korun. „Je třeba to zohlednit i při zakládání nové úrody. Tam, kde je katastrofální situace s výskytem hrabošů, by tito zemědělci měli mít možnost požádat o výjimku na cílenou povrchovou aplikaci (jedu proti hrabošům)," řekl předseda Myslivecké komise AK ČR.

V Česku je asi 5800 honiteb. Nejvíce se v ČR uloví divokých prasat, v roce 2017 to bylo 229 182 zvířat. Srnčí zvěře myslivci ulovili 103 455 kusů, jelení 27 878 a daňčí 23 069 kusů.

ČTK

Šéf Agrární komory ČR: Bez likvidace přijdou hraboši do měst

Likvidace hrabošů pomocí plošné aplikace jedu proti hlodavcům je podle prezidenta Agrární komory ČR Zdeňka ▸

Jandejska nutná. Myši přenášejí nemoci, po sklizni, když by neměly co žrát na polích, by se dostaly do měst, řekl. Hlodavci se podle něj přemnožili kvůli mírné zimě. "Pokud na poli nebude potrava pro hraboše, tak se to začne stěhovat do sídel, vesnic, měst a podobně. Myši jsou velice nebezpečnými přenašeči chorob," uvedl s odkazem například na tularémii. Aplikaci jedu pouze do nor odmítá jako neúčinnou. „Nikdo to nezvládne do těch statisíců děr na polích dát a myši tímto způsobem likvidovat," uvedl. Podobně hodnotí hlubokou orbu, která by měla podle kritiků jedu hnízda hlodavců zničit. Část hnízd sice bude podle Jandejska zničena, ale jen malá. „Naopak se vyorají, najdou si znovu díry a půjde to dál," dodal.

Podle něj zatím plošná aplikace jedu využita nebyla, tři dny před položením se musí hlásit Ústřednímu kontrolnímu a zkušebnímu ústavu zemědělskému (ÚKZÚZ), který plošné použití umožnil. Zemědělci zatím podle něj ÚKZÚZ o povolení nepožádali. „Mohou být lidé, kteří nedodržují postupy, to se může stát," připustil. Otravy jiných zvířat však podle něj nehrozí, protože hraboši si granule s jedem dotáhnou do nory, kde uhynou. Toxický přípravek se pak rychle rozpadá. „Ptáci nebo dravci jsou v podstatě mimo ohrožení, většina těch myší zůstane v zemi a nikoliv venku," dodal.

Podle Jandejska jed mezi půlhodinou a hodinou po požití hlodavcem vysublimuje, část jedu může zůstat ve vnitřnostech. Například Česká společnost ornitologická uvádí, že jed v reakci s žaludeční kyselinou otráví hlodavce do několika hodin po požití. Přiotráveného hraboše tak podle ní může snadno chytit predátor, kterému tak rovněž hrozí otrava.

ZEMĚDĚLEC, AUTOR: PETRA VAŇATOVÁ, 9. 8. 2019

Řešení kalamity přemnožených hrabošů dnešní jednání nepřineslo, návrhy na kompromisní řešení neprošly

12. 8. 2019 – Tisková zpráva – Povolení na cílenou aplikaci přípravku na hubení hrabošů rozhozem zůstane nadále pozastaveno. Dnešní jednání, od kterého Ministerstvo zemědělství (MZe) očekávalo návrhy ostatních resortů k řešení kalamity přemnožených hrabošů, posun nepřineslo. Kompromisní návrhy pro omezenou aplikaci odmítlo Ministerstvo životního prostředí, návrh na řešení kalamity však nepředložilo.

Rozhodnutím ministra zemědělství byla v pátek pozastavena platnost povolení pro aplikaci přípravku na hubení hrabošů rozhozem, pozastaveno zůstává i po dnešním jednání, kterého se účastnili mj. zástupci Ministerstva zdravotnictví, Ministerstva životního prostředí, Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského, zástupci zemědělských organizací, ochránců přírody i ornitologů. Dle dohody z jednání na konci minulého týdne dnes měli účastníci pracovní skupiny předložit alternativní možnosti řešení kalamity přemnožených hrabošů. Například Ministerstvo zdravotnictví navrhovalo modifikovat povolení pro aplikaci prostředku na hubení hraboše tak, aby se co nejvíce snížilo riziko pro necílové organismy. Šlo by například vymezit oblasti, kde hnízdí vybraní ptáci a zde látku neaplikovat, nebo vyjmout místa odpočinku tažných ptáků, či přizpůsobit dávkování přípravku míře zamoření dané oblasti hrabošem. Ministerstvo životního prostředí však jakýkoliv kompromis odmítlo, a to přesto, že zemědělcům způsobují hraboši stamilionové škody a riziko otrav jiných živočichů, vyjma hrabošů, je minimální. „Z výsledku jednání i způsobu, jakým se v médiích o kalamitě informuje, jsme zklamaní. V současné době zemědělcům skutečně nezbývá nic jiného, než trvat na zachování plošné aplikace. Na některých místech jsou porosty zlikvidované až z 90 procent. Proto jsme pro zachování plošné aplikace a spolupráci rezortů životního prostředí a zemědělství tak, aby došlo k omezení populace hraboše bez vlivu na necílové organismy," řekl prezident Agrární komory ČR Zdeněk Jandejsek. „Byť Ministerstvo životního prostředí souhlasí s tím, že situace u přemnožených hrabošů je v některých oblastech kalamitní, tak jen opakuje svou pozici, že nesouhlasí s rozhozem přípravku na eliminaci hrabošů. Trvá pouze na aplikaci přípravku do nor a přitom je každému jasné, že to je technicky a organizačně nereálné. Nemáme stovky dobrovolníků, kteří by nám během několika málo týdnů mohli na napadených plochách sypat prostředek od nor. Jinými slovy, mám pocit, že Ministerstvo životního prostředí situace zemědělců nezajímá," uvedl předseda Zemědělského svazu ČR Martin Pýcha. Zemědělci nyní mohou přípravek Stutox II aplikovat pouze cíleně do nor. S případným udělením individuální výjimky pro rozhoz se mohou obrátit na místně příslušný odbor ochrany přírody a krajiny, který žádost posoudí. V případě kladného stanoviska pak ÚKZÚZ žádost vyhodnotí a může poté vydat výjimku pro rozhoz.

VOJTĚCH BÍLÝ TISKOVÝ MLUVČÍ MINISTERSTVA ZEMĚDĚLSTVÍ

Vyjádření ÚKZÚZ k šetření v souvislosti s otravami živočichů pro podezření z neohlášené aplikace rodenticidů

16. 8. 2019 – Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (ÚKZÚZ) obdržel od Státní veterinární správy (SVS) informace o výsledcích rozborů vzorků uhynulých zajíců a bažantů. Jednalo se celkem o 8 vzorků, kdy byly v tělech nalezeny zbytky fosfanu, což může svědčit o požití jedu na hlodavce.

Vzorky pocházely z lokalit Tuřany, Šlapanice a Žatčany. Ve dvou případech byly vzorky odebrány inspektory SVS, v ostatních případech požádaly o rozbory myslivecká sdružení. V současné době ÚKZÚZ v rámci kontrolní činnosti provádí šetření v souvislosti s otravami živočichů pro podezření z neohlášené aplikace rodenticidů na podnět mysliveckého sdružení v k. ú. Šlapanice a na podnět Policie ČR v k. ú. Tuřany. Oba podněty nyní prošetřují inspektoři ÚKZÚZ s tím, že pokud bude shledáno a prokázáno případné porušení legislativy, bude s kontrolovanými subjekty zahájeno správní řízení.

ZDROJ: ÚSTŘEDNÍ KONTROLNÍ A ZKUŠEBNÍ ÚSTAV ZEMĚDĚLSKÝ

Rostliny řešící klimatickou krizi i nezájem Čechů o GMO

Ekolist.cz – v článku "Vědkyně nabízí řešení, jak vcelku jednoduše pomoci vyřešit klimatickou krizi i problém s nasycením rostoucí populace" ze dne 19. 7. 2019 – informuje o výzkumu kalifornského vědeckého centra Salk Institute for Biological Studies. Tam se zaměřili na řešení klimatické krize a nedostatku potravin. Vědecký tým v čele s genetičkou Joanne Choryovou nabízí poměrně jednoduché řešení obou problémů zároveň. Pomocí genetické modifikace chtějí upravit rostliny tak, aby ve svých kořenech zachytávaly a ukládaly více uhlíku ▸

z atmosféry, než činí přirozeně, a současně aby za sebou zanechávaly úrodnější půdu, která by přispívala k vyšším výnosům. Pomocníkem přitom má být suberin, hlavní složka korku, bohatá na uhlík, která se nachází v buněčné stěně kořenů vyšších rostlin a odolává rozkladu (tudíž neuvolňuje uhlík zpět do atmosféry).

Dva články o GMO najdeme také v červencových číslech časopisu Zemědělec. Průzkum Akademie věd ČR, z kterého vyplývá, že 81 % české veřejnosti problematika GMO nezajímá. Většina občanů se s termínem geneticky modifikovaných (GM) potravin již setkala, ale jen necelá polovina zná i význam tohoto pojmu. Většina českých spotřebitelů informace o GMO na etiketách potravin nekontroluje (51 %) nebo jen zřídka (28 %); na druhé straně pouze 4 % dotazovaných vždy (a 15 % často) kontroluje tyto informace. Čtvrtina občanů vidí konzumaci GM potravin jako nebezpečnou, 27 % neví. Druhý článek "Rizika genetických modifikací" byl zveřejněn v časopise Zemědelec, č. 30/2019 na str. 6. Přináší vyjádření odborníků, kteří vystoupili na nedávném semináři v Poslanecké sněmovně - prof. RNDr. František Krahulec, CSc. z Botanického ústavu AV ČR a prof. Ing. Jaroslav Doležel, DrSc. z Ústavu experimentální botaniky AV ČR. Prof. Krahulec se obává nadužívání herbicidů u GM plodin, a následně zvýšeného tlaku na vytvoření rezistentních plevelů. Naproti tomu prof. Doležel (ve významné většině textu článku) jasně pojmenovává přínosy genových modifikací a nejnověji též genového editování, které oproti transgenozi umožňuje změnit dědičnou informaci, aniž bychom měli v rostlině cizí DNA.

ZDROJ: BEZPECNOSTPOTRAVIN.CZ, AUTOR: BIOTRIN, 31. 7. 2019 (KRÁCENO)

Nově povolené GM plodiny v EU

Evropská komise na konci svého mandátu ještě stihla schválit nové geneticky modifikované (dále GM) plodiny; žádná z nich však není určena k pěstování v EU. Jde o následující povolení, která byla vydána Evropskou komisí dne 26. července 2019:

- GM karafiát, linie FLO-40685-2: GM karafiát společnosti Suntory Holdings Limited, Ósaka, s pozměněnou barvou květu (modrá), určený pouze k okrasným účelům, povolen dovoz řezaných květin, ne jejich pěstování v EU.
- GM bavlník GHB614 × LLCotton25 × MON 15985, resp. produkty, které jej obsahují, sestávají z něj nebo jsou z něho vyrobeny: GM bavlník firmy BASF exprimuje protein 2mEPSPS, který rostlině propůjčuje schopnost tolerance herbicidů na bázi glyfosátu, protein PAT, který rostlině propůjčuje schopnost tolerance herbicidů na bázi glufosinátu amonného, a proteiny Cry1Ac a Cry1Ab2, které rostlině poskytují ochranu proti některým škůdcům z řádu Lepidoptera. Dále byly jako selekční markery v procesu genetické modifikace použity gen uidA, který kóduje protein GUS, gen nptII, který rostlině propůjčuje odolnost vůči kanamycinu a neomycinu, a gen aadA, který jí propůjčuje odolnost vůči spektinomycinu a streptomycinu.
- GM kukuřice 5307, resp. produkty, které ji obsahují, sestávají z ní nebo jsou z ní vyrobeny: GM kukuřice firmy Syngenta exprimuje protein eCry3.1Ab, který zajišťuje odolnost proti některým škůdcům z řádu Coleoptera, a protein PMI, jenž byl použit jako selekční marker.
- GM kukuřice 4114, resp. produkty, které ji obsahují, sestávají z ní nebo jsou z ní vyrobeny: GM kukuřice firmy Pioneer Hi-Bred exprimuje proteiny Cry1F (zkrácená verze), Cry34Ab1 a Cry35Ab1, které rostlině poskytují ochranu proti některým škůdcům z řádu Lepidoptera a Coleoptera, a protein PAT, který rostlině propůjčuje schopnost tolerance herbicidů na bázi glufosinátu amonného.
- GM kukuřice Bt11 × MIR162 × 1507 × GA21 a podkombinace Bt11 × MIR162 × 1507, MIR162 × 1507 × GA21 a MIR162 × 1507, resp. produkty, které ji obsahují, sestávají z ní nebo jsou z ní vyrobeny: GM kukuřice firmy Syngenta exprimuje proteiny Cry1Ab (Bt11), Cry1F (1507) a Vip3Aa20 (MIR162), které rostlině poskytují ochranu proti některým škůdcům z řádu Lepidoptera, protein mEPSPS, který rostlině propůjčuje schopnost tolerance herbicidů na bázi glyfosátu (GA21), protein PAT (Bt11 a 1507), který rostlině propůjčuje schopnost tolerance herbicidů na bázi glufosinátu amonného, a dále protein PMI (MIR162), který byl použit jako selekční marker.
- GM kukuřice MON 87403, resp. produkty, které ji obsahují, sestávají z ní nebo jsou z ní vyrobeny: GM kukuřice firmy Monsanto (zastoupené firmou Bayer Agriculture BVBA) byla vyvinuta s cílem zvýšit biomasu klasů v rané fázi reprodukce prostřednictvím exprese bílkoviny AtHB17Δ113 (kódované genem pocházejícím z Arabidopsis thaliana). Jednoznačný identifikační kód uvedené GM kukuřice je MON-874Ø3-1.
- GM kukuřice MON 87411, resp. produkty, které ji obsahují, sestávají z ní nebo jsou z ní vyrobeny: GM kukuřice firmy Monsanto (zastoupené firmou Bayer Agriculture BVBA) exprimuje protein CP4 EPSPS, který rostlině propůjčuje schopnost tolerance herbicidů na bázi glyfosátu, a proteiny Cry3Bb1 a DvSnf7 dsRNA, které rostlině poskytují ochranu vůči bázlivci kukuřičnému (Diabrotica spp.).
- GM kukuřice MON 87751, resp. produkty, které ji obsahují, sestávají z ní nebo jsou z ní vyrobeny: GM kukuřice firmy Monsanto (zastoupené firmou Bayer Agriculture BVBA) exprimuje geny cryl A.105 a cry2Ab2, které rostlině poskytují ochranu proti některým škůdcům z řádu Lepidoptera.
- Obnovení povolení pro uvádění na trh produktů, které obsahují GM kukuřici 1507 × NK603, sestávají z ní nebo jsou z ní vyrobeny,
- obnovení povolení pro uvádění na trh krmiv, která obsahují GM řepku olejnou Ms8, Rf3 a Ms8 × Rf3 nebo z ní sestávají.

Vydaná povolení jsou platná po dobu 10 let.

ZDROJ: BEZPECNOSTPOTRAVIN.CZ, AUTOR: BIOTRIN, 12. 8. 2019

Potravinářská inspekce nevpustila do ČR čaje s nadlimitní přítomností pesticidů

Inspektoři Státní zemědělské a potravinářské inspekce (SZPI) ve spolupráci s Celním úřadem Praha – Ruzyně nevpustili do vnitřního trhu ČR, resp. EU zásilku čaje z Číny. Inspektoři zásilku nejprve zajistili v celním prosto- ▸

ru letiště z důvodu odběru vzorků pro laboratorní analýzu. Výsledky rozborů čajů s názvem „Fujian Green Tea Snail" a Guangdong Mi Lan Xiang H-M prokázaly, že překračují maximální povolené limity u dvou typů pesticidů. U vzorku čaje Guangdong Mi Lan Xiang H-M od dodavatele Mingyu Tea Co. Ltd., RM 1902, Kaiyue Building, Dongwu Road 155, Suzhou, Čína prokázala analýza v laboratoři SZPI přítomnost pesticidu buprofezin v množství 0,39 miligramů na kilogram (mg/kg, právním předpisem stanovený limit: 0,05 mg/kg) a přítomnost pesticidu tolfenpyrad v množství 0,96 mg/kg (právním předpisem stanovený limit: 0,01 mg/kg).

U vzorku čaje „Fujian Green Tea Snail" od dodavatele FU JIAN PROVINCE GUANG FU TEA CO., LTD, Hu Lin Pan Xi Town, Fu Ding City, Fu jian Province, Čína prokázala analýza v laboratoři SZPI přítomnost pesticidu buprofezin v množství 0,21 miligramů na kilogram (mg/kg, právním předpisem stanovený limit: 0,05 mg/kg) a přítomnost pesticidu tolfenpyrad v množství 0,51 mg/kg (právním předpisem stanovený limit: 0,01 mg/kg).

Dovozcem obou šarží do ČR je společnost AMANA s.r.o. Vzhledem k nedodržení limitů pro přítomnost pesticidů rozhodli inspektoři SZPI o nevpuštění zásilky do vnitřního trhu EU a nedošlo tak k ohrožení zdraví spotřebitelů.

O podobných záchytech v nedávné minulosti SZPI informovala v tiskových zprávách.

ZPRACOVAL: MGR. PAVEL KOPŘIVA - TISKOVÝ MLUVČÍ, 2. 8. 2019

Pesticidy na ústupu

Na českých polích ubylo pesticidů, účinné látky glyfosát dokonce o čtvrtinu. Vyplývá to z Výroční zprávy o plnění Národního akčního plánu k bezpečnému používání pesticidů v České republice. Nejvíce meziročně klesla spotřeba přípravků na ochranu rostlin v kategorii herbicidy a desikanty (o 10 %) a fungicidy (o 8 %). Celková spotřeba se snížila o 9 %, za posledních 6 let tak došlo v ČR k poklesu používaných pesticidů o 14,1 %. Pokud jde o účinnou látku glyfosát, meziročně se její spotřeba snížila o 25 %.

CO ZATÍM STOJÍ? Podpora precizního a ekologického zemědělství nebo systém integrované produkce, který se snaží dosáhnout optimálních výnosů vyšší kvality cestou, která nezatěžuje životní prostředí. Česko je také jedním z prvních států EU, který přistoupil k omezení používání glyfosátu, a to prostřednictvím zákazu předsklizňové aplikace na plodiny určené pro potravinářské využití. Nově se na tom podílí i pilotní projekt pro šetrné hospodaření zemědělců v ochranném pásmu vodní nádrže Švihov (Želivka) či připravovaný dotační titul pro pěstitele cukrové řepy zaměřený na mechanickou likvidaci plevele, která nahradí plošný chemický postřik.

Spotřeba pesticidů v České republice patří k nejnižším v rámci Evropské unie, ročně se jich u nás spotřebuje kolem 1,9 kg na hektar zemědělské půdy. Itálie 7,7 kg, Slovinsko 6,5 kg, Belgie 8 kg, Francie 3,8 kg, Německo 3,4 kg, Rakousko 3,1 kg, Česká republika 1,9 kg, Estonsko 1,9 kg, Dánsko 1,1 kg, Španělsko 5,6 kg.

ZDROJ: ZPRÁVY Z MINISTERSTVA ZEMĚDĚLSTVÍ, LÉTO 2019

Návrat vody do krajiny

Česko má za sebou už pět let období velkého sucha. Z krajiny se vytrácí voda, a je proto nezbytné ji tam vrátit a zadržet. Co všechno pro to děláme? Přečtěte si o našich krocích…

KAŽDÝ DEN JEDEN RYBNÍK

V letošním roce jsme poskytli k omezení následků sucha a k řešení nedostatku vody téměř 2 miliardy korun. Žadatelům do konce roku rozdělíme ještě půl miliardy. Od roku 2015 jsme již celkově vyplatili zhruba 29 miliard korun. V současnosti připravujeme také stavbu nových přehradních nádrží v regionech, které jsou nedostatkem vody ohroženy nejvíce. Jde o nádrže Vlachovice a Kryry. Dále vykupujeme pozemky pod plánovanou přehradou Skalička, téměř všechny pozemky jsou již vykoupeny pod přehradou Nové Heřminovy. Předpokládaný termín výstavby dalších nádrží Senomaty a Šanov je mezi roky 2022 až 2025. Začaly práce na zvýšení hladin Novomlýnských nádrží, kde akumulovaná voda poslouží závlahám i k zaplavování lužního lesa.

MILIARDY DO POTRUBÍ

Součástí boje proti suchu je i rozvoj vodovodů a kanalizací. V následujících 10 letech plánujeme investovat téměř 30 miliard do propojení vodárenských soustav a budování koncových vodovodů. Celkem tyto investice pomohou se zásobováním vodou pro 3,7 milionu obyvatel. Již nyní se díky nám každý den vybuduje půl kilometru nových vodovodů a kanalizací, v aktuálním programu to bude celkově přes 1000 kilometrů.

„Spolu s Lesy ČR plánujeme postavit nebo opravit 1215 rybníků za tři roky. Dalo by se tedy říct, že co den, to jeden rybník." Miroslav Toman/ministr zemědělství

30 HEKTARŮ A DOST

Souběžně s vodohospodářským suchem řešíme i sucho zemědělské. Proto jsme upravili velikost monokultur na polích. Na erozně ohrožených půdách bude růst maximálně 30 hektarů jedné plodiny. Změna se dotkne zhruba 2 300 zemědělských podniků a 600 tisíc hektarů polí, platit bude od ledna 2020.

VODA V ZEMĚDĚLSTVÍ

Na podporu obnovy a budování závlah je v programu Podpora konkurenceschopnosti agropotravinářského komplexu pro zemědělce vyčleněna částka 1,1 miliardy korun, a to na období 2017 až 2022. Kapkovou závlahu do chmelnic podporuje národní program Podpora vybudování kapkové závlahy v ovocných sadech, chmelnicích, vinicích a ve školkách. Na rok 2019 je pro tyto účely vyčleněno 35 milionů korun. Jde o další významné navýšení, v předchozím roce 2018 bylo vyplaceno zhruba 26,6 milionu korun.

CESTA KE ZDRAVÉ KRAJINĚ

Dalším klíčovým nástrojem pro zlepšení funkčnosti krajiny jsou pozemkové úpravy. Do současné doby Státní pozemkový úřad realizoval vodohospodářská opatření jako vodní nádrže, poldry či odvodňovací příkopy o celkové rozloze 565 hektarů. Dále na 793 hektarech vybudoval protierozní opatření jako meze, příkopy nebo větrolamy. Postavil nebo rekonstruoval 3 322 km polních cest a na 1 623 hektarech vysázel zeleň nebo vybudoval tůně. Jen do oblasti pozemkových úprav stát investoval od roku 2013 více než 10 miliard korun. To je v současné době maximální retenční schopnost zemědělské půdy v Česku. Jeden hektar zemědělské půdy dokáže v průměru zadržet až 3 500 m3 vody. O 3,3 mld. m3 více vody by dokázala půda zachytit, kdyby byla zdravá.

ZAVLAŽOVÁNÍ PŮDY V ČESKU

Před rokem 1990 to bylo 160.000 ha, nyní 65.000 ha.

VRACÍME VODU LESU

Více než miliardu korun investují Lesy České republiky do staveb, které zadrží vodu v lese i v krajině. Nyní buduje 73 nových nádrží, 292 obnovuje. A přibývají další.

ÚSTAVNÍ OCHRANA VODY

Zdroje pitné vody jsou natolik cenné, že jsme se rozhodli ochranu vody zakotvit do Ústavy České republiky. V červnu jsme uzavřeli smlouvu s Právnickou fakultou Univerzity Karlovy na zpracování posudku o možnostech ústavně právní ochrany vod v ČR. Posudek by měl být dokončený v září letošního roku. Ústavní ochranu vody nedávno zavedli například na Slovensku.

ZDROJ: ZPRÁVY Z MINISTERSTVA ZEMĚDĚLSTVÍ, LÉTO 2019

Další peníze na boj se suchem. MŽP dostane na příští rok 250 milionů navíc

Ministerstvo životního prostředí (MŽP) dostane oproti původnímu návrhu rozpočtu na příští rok 250 milionů korun navíc na boj se suchem. Na boj se suchem a klimatickou změnou půjdou peníze v rámci stovek projektů Programu péče o krajinu. Rozpočet MŽP na rok 2020 by tak měl činit zhruba 6,24 mld. Kč bez evropských dotací, s nimi téměř 16 miliard korun. Přidané peníze se budou investovat například do obnovy mokřadů, výsadby remízků a stromů a umělé infiltrace. Využije je i Česká geologická služba, která zkoumá stav podzemních vod. Letos ministerstvo hospodaří s 6,26 mld Kč bez evropských dotací, které činí 7,81 mld. Kč, tedy celkově s více než 14 miliardami korun. Loni rozpočet činil 12,57 miliardy korun i s EU zdroji.

Rektor České zemědělské univerzity Petr Sklenička v úterý upozornil, že stát vydává na boj proti suchu pouze jednotky miliard. Přitom by měl podle Skleničky na udržení vody v krajině dávat minimálně 25 miliard korun ročně. Pokračující sucho a nedostatek srážek by v budoucnu mohly podle propočtu vědců ovlivnit pokles českého HDP až o 1,6 procenta i více. "Já se bráním této kritice, protože není úplně oprávněná, byť v řadě věcí s ním souhlasím. Nejsou to jednotky miliard ale desítky. Za posledních pět let jsme společně s ministerstvem zemědělství investovali z evropských i tuzemských zdrojů skoro 40 miliard korun do boje se suchem," reagoval Brabec. Sklenička má ale podle něj pravdu v tom, že další náklady v příštích letech mohou stovek miliard dosáhnout.

ZDROJ:DENIK.CZ, AUTOR: ČTK, 22. 8. 2019 (KRÁCENO)

Lidé chtějí vodu šetřit, ale neumějí to

Spotřeba pitné vody v ČR i přes její neustálé zdražování dál roste. Podle údajů Českého statistického úřadu jí loni průměrný Čech spotřeboval 89,2 litru denně, ještě o 1,6 litru více než v roce 2013. Potřebu vodou šetřit si přitom uvědomuje devadesát procent obyvatel. Metody, které volí, jsou ovšem často svérázné. Ukázal to průzkum, který ve spolupráci s agenturou NMS Market Research provedla společnost Provident Financial. Pro polovinu Čechů je například běžnou praxí čištění zubů s tekoucím kohoutkem. Zbytečně tak protéká spousta vody. „Dvě třetiny Čechů se za účelem neplýtvat vodou místo koupání sprchují. To je z pohledu spotřeby správné, pokud se sprchují krátce a vodu při mydlení vypínají. Což ale při sprchování 44 procent lidí vůbec nedělá," uvedl analytik Providentu Tomáš Černý.

Jak připomněl, při čtvrthodinovém relaxu pod puštěnou sprchou může do kanalizace odtéct až 120 litrů pitné vody. Pouhé upřednostnění sprchy před vanou tedy nemusí být tím nejlepším řešením. Podobně je to s myčkou na nádobí, kterou má 40 procent dotázaných. „V porovnání s mytím pod tekoucím kohoutkem může myčka v domácnosti ušetřit až deset litrů vody za jeden cyklus, tedy až 3650 litrů ročně," řekl Černý. Platí to ovšem, pouze když člověk myčku vždy důkladně naplní. Poloprázdnou myčku nebo pračku si přitom pouští 48 procent dotázaných. Úspora vody je prostě pro Čechy téma, ne vždy však vědí, jak na to. Například dvanáct procent lidí šetří kohoutkovou vodu kupováním balené. Mezi lidmi s příjmy do 20 tisíc korun měsíčně za tímto účelem kupuje vodu v PET lahvích dokonce každý pátý. „Mnoho z nich si pak domů nosí stolní vodu, což je opět kohoutková voda balená v plastu," konstatoval Černý.

ZDROJ: NOVINKY.CZ, AUTOR: JIŘÍ NOVOTNÝ, PRÁVO, 2. 8. 2019 (KRÁCENO)

Vinolok

Spoluvlastníkem firmy Vinolok, která dosud náležela celá tvrdému byznysmenovi Ludvíku Karlovi, se stal největší světový výrobce korku Amorim. „Pozice Vinoloku bude posílena, protože nyní máme partnera, který doplní naši znalost a působení ve světě prémiových vín a lihovin," uvedl výkonný ředitel Vinoloku Aleš Urbánek. Výhodná je ale spolupráce i pro portugalskou skupinu Amorim, která získá výrobce prémiových zátek. Licenci na výrobu unikátních skleněných uzávěrů pro alkoholické i nealkoholické nápoje koupila Preciosa v roce 2011. Teprve před rokem ale výrobu soustředila do jedné firmy, která nese stejný název jako zátka samotná - Vinolok. Podle informací z obchodního rejstříku firma v hospodářském roce od dubna 2018 do konce března 2019 vydělala v čistém 79 milionů korun. Největším odbytištěm je Francie. Preciosa, kterou dlouhodobě ovládá podnikatel Ludvík Karl, majitel fotbalového Slovanu Liberec, patří k největším výrobcům skla v Česku. Známá je výrobou broušených bižuterních kamenů, luxusních světelných projektů a křišťálové bižuterie, dodává i sklářskou surovinu. Amorim generuje roční tržby přes 760 milionů eur (19,5 miliardy korun) a působí ve více než stovce zemí.

EURO, 6. 8. 2019

Konec prodejcům alkoholu a tabáku na Facebooku. Pomáhaly padělatelům

Největší sociální síť facebook v pátek znovu upravila pravidla prodeje alkoholu a tabáku. Nově si již takové výrobky nesmí uživatelé prodávat či vyměňovat ani v běžném obsahu (například na zdi). Již dříve Facebook tyto výrobky zakázal prodávat přes rozhraní Marketplace. Prodeje totiž nahrávaly padělatelům. Kromě Facebooku se zákaz týká i sociální sítě Instagram. Firma tak reaguje na kritiku ze strany výrobců alkoholických nápojů, například Sazerac Company. Šéf této společnosti se kromě Facebooku opřel i například do eBay. Nelíbilo se mu totiž nejen to, že se přeprodávají samotné alkoholické nápoje, ale i prázdné lahve, informuje CNBC. Ty totiž běžně skupovali padělatelé, kteří je naplnili ▸

náhražkou původního nápoje a znovu přes Facebook nebo eBay prodali. Originální a plná archivní lahev této luxusní značky přitom může stát od několika stovek až po několik desítek tisíc korun. „Umožňují lidem obejít náš systém a tím riskují, že nám do Spojených států zatáhnou padělky s methanolem," uvedl. V okolních státech jsou přitom problémy s methanolem relativně běžné. Za příklad dává CNBC Kostariku. Od června tam zemřelo na otravu jím způsobenou dvacet lidí. V rámci rozhraní Marketplace, které je pro prodej předmětů z druhé ruky přímo určené, se alkohol a tabák nesměl prodávat již dříve. Nový zákaz však platí i pro osobní příspěvky uživatelů, které se zobrazují jen jejich přátelům. Spadají pod něj kromě prodeje také nabídky na výměnu či darování. Zákaz se naopak nestahuje na příspěvky, ve kterých se o tabáku či alkoholu jen mluví.

ZDROJ: IDNES.CZ, AUTOR: MF DNES, 29. 7. 2019

Potravináři chtějí po státu, aby změnil pravidla tendrů

Svaz obchodu a cestovního ruchu a Potravinářská komora chtějí, aby stát stanovil kritéria pro nákup potravin do institucí tak, aby podpořil domácí producenty. Požadují zohlednit například délku dodavatelského řetězce nebo tuzemské i evropské značky kvality. Ministerstvo pro místní rozvoj a rezort zemědělství ale na nápad nemají jednotný názor. „V současné době jsou veřejné zakázky na dodávku potravin pro veřejné zadavatele zadávány ve většině případů pouze na základě ceny," uvedly svaz a komora v dopise, který zaslaly ministerstvu pro místní rozvoj a ministerstvu zemědělství a jejž má deník E15 k dispozici. „Často není brána v potaz kvalita potravin ani dopad na životní prostředí," dodávají organizace. Vyzývají proto k úpravě zákona o zadávání veřejných zakázek. „Rolí státu má být stanovit kritéria. Zadavatel ať pak rozhodne, zda je použije," míní prezident SOCR Tomáš Prouza s tím, že by kritéria zároveň měla za efekt podporu českých výrobců a zemědělců. Ministerstvo pro místní rozvoj tvrdí, že je zákon v tomto směru flexibilní dost a legislativní změny nejsou třeba. „Zajištění kvality v oboru dodávek potravin lze provést buď stanovením podmínky účasti v zadávacím řízení, tedy stanovením technických podmínek, případně lze kvalitu zohlednit v hodnoticích kritériích," uvedl Vilém Frček z odboru komunikace rezortu. Naopak ministerstvo zemědělství je debatě otevřené. „Ministerstvo je k aktivní spolupráci při řešení této problematiky ve vztahu k potravinám připraveno," uvedl mluvčí Vojtěch Bílý s tím, že gestorem problematiky je však MMR. Ke spolupráci je připravený také Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. Upozornil však, že je to otázka politického rozhodnutí. „Spíše se jedná o otázku strategické povahy a politického rozhodnutí, zda si vláda či parlament přejí zavázat určité zadavatele pro určité kategorie veřejných zakázek povinností zohlednit kvalitu nabízených potravin či dopad realizace veřejné zakázky na životní prostředí," řekl deníku E15 předseda úřadu Petr Rafaj.

ZDROJ:E15.CZ, AUTOR: BARBORA PÁNKOVÁ, 5. 8. 2019

Madeta ustupuje, napodobí Němce. Za nedostatkové mléko nabízí zemědělcům už i akcie

Největší česká mlékárna Madeta si zatím zajistila náhradních 110 tisíc litrů mléka poté, co od 1. července přišla o 200 tisíc litrů mléka denně z Mlékařského a hospodářského družstva JIH, které začalo víc dodávat do Německa. Některým dodavatelům nabídne Madeta své akcie, aby si s nimi zajistila stabilní obchodní vztah. Kvůli úbytku mléka od družstva JIH rostou mlékárně náklady na svoz, energie a vodu. Část mléka chtěla Madeta z Moravy, dodávky tam zatím podle Teplého blokují platné smlouvy družstev s jinými odběrateli. Některé objednávky nezvládá Madeta vykrývat. Roste jí zájem o krémy Lipánek a tvarohy, teď jich firma vyrobí 70 až 75 tun týdně. Madeta nyní vyrábí méně trvanlivého mléka.

JIH kontroluje 16 procent českého trhu s mlékem, denně zobchoduje 1,32 milionu litrů. Od července víc dodává mlékárně Goldsteig v německém Chamu, podle předsedy představenstva JIH Karla Bednáře kvůli vyšší výkupní ceně. Do Chamu dodává asi 650 tisíc litrů denně. JIH má asi 190 členů – prvovýrobců.

ZDROJ: AKTUALNE.CZ, 5. 8. 2019 (KRÁCENO)

Podpora vesnických prodejen stoupá. Obchodům na jihu Moravy by bez pomoci kraje hrozil zánik

Počet malých vesnických prodejen klesá. Podle Asociace českého tradičního obchodu jich v celé republice každoročně zanikne asi pět set. Jihomoravský krajský úřad proto letos o čtyřicet procent navýšil dotace, které mají obchodům v obcích do 750 obyvatel pomoci. Rozdělí mezi ně 2,8 milionu korun. Jihomoravský kraj se dotacemi snaží cílit hlavně na obchody, které by ve vesnicích samy nepřežily. „Z našeho pohledu je to úžasná podpora prodejen v malých obcích, některé z nich by možná zanikly. Maximální částkou je sedmdesát tisíc korun, stejnou částku musí doložit i obec," uvedla mluvčí jihomoravského krajského úřadu Monika Brindzáková.

Kraj loni pomohl 51 prodejnám, letos jich je 72. Zvýšila se i rozdělovaná částka. Asociace českého tradičního obchodu by chtěla podmínky pro malé obchody sjednotit napříč krajii a najít cestu, jak je podpořit centrálně. Pracuje na tom společně se dvěma ministerstvy. „Chceme, aby se to sjednotilo. Říct ‚Ano, bude se podporovat obchodní obslužnost venkova', ale i jak, kde, kým, kolik se do toho investuje a kdo to bude řídit," řekl předseda Asociace českého tradičního obchodu Zdeněk Juračka. Obchodníci argumentují i tím, že venkovské obchody plní řadu dalších funkcí, například sociální. Třeba vedoucí holštejnské prodejny Jana Hořavová se výběrem sortimentu taky snaží podpořit i okolní podnikatele.

ZDROJ: CT24.CZ, AUTOR: ČT24, 1. 8. 2019 (KRÁCENO)

ÚOHS: U řetězců se stále objevuje takzvaná zadní marže

BRNO Ve smlouvách mezi velkými řetězci prodejců potravin a jejich dodavateli se stále objevují nezákonné podmínky, které zvýhodňují řetězce na úkor dodavatelů potravin. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS) to zjistil v rozsáhlém průzkumu, který uskutečnil v letech 2016 až 2018. Úřad tom dnes uvedl v tiskové zprávě. "U některých odběratelů s významnou tržní silou ve smluvních podmínkách stále přetrvávají některé bonusy a slevy, které nemají odpovídající protiplnění. Tyto slevy bude třeba ze smluvních podmínek co nejdříve odstranit," upozornil předseda úřadu ▸

Petr Rafaj. Takzvanou zadní marži, tedy systém poplatků a bonusů, které snižují oficiální výkupní cenu potravin, měla odstranit novela zákona o významné tržní síle z roku 2016. Kromě zadní marže ÚOHS zjistil, že se ve smluvních podmínkách stále objevují vázané služby, které jsou obvykle zcela fiktivní a nemají odpovídající protiplnění ze strany odběratele. "Tato praktika pokřivuje fungování trhu a vnáší do obchodních vztahů nežádoucí prvky nekorektnosti, které mohou citelně poškozovat slabší stranu obchodního vztahu," uvedl předseda ÚOHS. Dodavatelům úřad doporučuje, aby se v případě, že se s těmito praktikami u řetězců setkají, obrátili na specializovaný finanční úřad, pokud jde o příliš nízké sjednané ceny, a v případě zadní marže nebo vázaných a fiktivních služeb přímo na ÚOHS.

ZDROJ: CESKENOVINY.CZ, AUTOR: ČTK, 6. 8. 2019 (KRÁCENO)

3500 e-shopů se zaměřuje na prodej potravin a potravinových doplňků. Podle údajů společnosti Shoptet se jejich počet meziročně zvýšil o 17 procent. Za první pololetí letošního roku jim meziročně vzrostly tržby o 24 procent.

100.200 lidí pracuje v zemědělství. Nejvíce jich bylo zaměstnaných v podnicích se smíšenou rostlinnou i živočišnou výrobou. Mírně se posílila zaměstnanost v podnicích specializovaných na pěstování zeleniny. Nejvíce pracovníků, a to 41,4 procenta, je ve věku mezi 45 a 59 lety, následují třicetiletí až čtyřiačtyřicetiletí pracovníci, kterých je 31,2 procenta. Ve věku nad 60 let bylo pracovníků 14,5 procenta. Průměrný plat v zemědělství se loni zvýšil o 6,7 procenta na 25 419 korun za měsíc.

20,7 stupně byla průměrná letošní červnová teplota. Jde tak o nejteplejší červen od roku 1961, odkdy jsou měsíční průměry v Česku sledovány. Dosud nejteplejší červen Český hydrometeorologický ústav zaznamenal v roce 2003, kdy se průměrná teplota dostala na 19,4 stupně Celsia.

ZDROJ: ZPRÁVY Z MINISTERSTVA ZEMĚDĚLSTVÍ, LÉTO 2019

Alkohol a další neřesti by státu mohly vynášet víc, tvrdí ekonomové

Stát by mohl nastavit spotřební daně výrazně lépe, aniž by je musel zvyšovat: vybral by víc a zároveň by lépe reguloval dopady „neřestí" na zdraví populace. Vyplývá to ze studie Zdanění spotřeby v České republice, kterou zpracovali ekonomové z Centra ekonomických a tržních analýz (CETA) spolu s Institutem pro politiku a společnost. „Změny ve společnosti a v chování spotřebitelů zřejmě budou tlačit na pokles výběru spotřebních daní, studie se snaží na neefektivní místa upozornit," říká Aleš Rod, ředitel výzkumu CETA. Loni stát na dani z „neřestí" vybral celkem 165 miliard korun, což představuje 13 procent státního rozpočtu. Problémy v účinném nastavení spotřebních daní vidí studie například u odlišného způsobu danění luxusních a obyčejných cigaret – přitom tabák v nich je stejně škodlivý. Složitý výpočet daně u různě drahých cigaret navrhuje Rod nahradit jednotnou částkou daně za každou cigaretu. Takzvaná minimální sazba funguje už dnes, ale vztahuje se právě jen na nejlevnější cigarety. Proti logice spotřebního zdanění jde podle studie také nulová spotřební daň na tiché víno – v Česku se totiž daní jen sekty. Podobnou výjimku si nicméně hýčkají v dalších 15 zemích EU. Rozpočtový výpadek z nedanění tichého vína spočítali autoři studie až na 5,1 miliardy korun, což je o 300 milionů víc, než se dnes vybere na spotřební dani z piva. Víno je díky výjimce nejlevnější cestou k opilosti. Z decilitru čistého lihu vypitého v podobě nejlevnějšího krabicového vína odvede konzument státu na spotřební dani méně než dvě koruny. Stejný objem lihu v tvrdém destilátu stát daní patnáctinásobně víc – 28,5 koruny. Podobné nelogické zvýhodňování jedné skupiny výrobců alkoholu před jinou vidí studie u malých pivovarů, které mají nižší spotřební daň, a mají tak výhodu před většími konkurenty. Výjimka pro vinaře a malé pivovary hraje jinou roli než regulovat konzumaci těchto nápojů – dané podnikatelské skupiny si v minulosti prosadily do zákona zvýhodnění, které se obtížně ruší. Více než z poloviny se na výběru spotřebních daní dlouhodobě podílí benzin a nafta. Loni přinesly 93 miliard. A mohlo by to být ještě víc, aniž by se sazby musely zvedat. Studie doporučuje zavést vratku na „profesionální naftu". O tu by mohli žádat autodopravci, kteří v Česku tankují – zejména projíždějící kamiony. To by jim pohonné hmoty zlevnilo a přimělo by je to tankovat v Česku. Zvýšil by se tak výběr daně z pohonných hmot do českého státního rozpočtu. Stejnou cestou dnes jde šest zemí EU.

Příští rok stát plánuje vybrat na spotřebních daních zhruba o 10 miliard víc: ve Sněmovně nyní leží návrh na zvýšení daně z lihu, tabáku a také z hazardu. Ta se rovněž dá rovněž přiřadit k „daním z neřestí". Loni se na ní vybralo 4,8 miliardy do státní kasy a dalších 5 miliard šlo do kas obecních. Proti zvyšování se hlasitě ohrazují cigaretáři, kteří možná budou muset příští rok zdražit krabičku o 7 až 12 korun. Upozorňují na nebezpečí nárůstu černého trhu a masové dovážení kartonů levnějších cigaret z polského či slovenského pohraničí. Příjem státu z cigaret by se pak místo očekávaného nárůstu mohl propadnout. Jediné neřesti, které vzalo ministerstvo financí při zvyšování spotřebních daní na milost, jsou takzvané zahřívané tabákové výrobky. Nejznámější je značka iQOS od Philipa Morrise, která ovládá trh, dále Glo od BAT a brzy také Ploom Tech od JTI. Spotřební daň z krabičky tabákových náplní vyjde několikanásobně levněji než u klasických cigaret. Zdá se, že by mohly mít nižší zdravotní dopady, nižší daň proto dává smysl. Dlouhodobé studie o jejich dopadu na zdraví zatím neexistují. Zpřísňování regulace a vyšším daním se v posledních třech letech brání také provozovatelé hazardu. Podle nich to hubí legální byznys a nahrává to černému hazardu, ze kterého se žádné daně neplatí.

ZDROJ: IDNES.CZ, AUTOR: JITKA VLKOVÁ, 2. 8. 2019

Ze studie: Zdanění spotřeby v České republice: Pohonné hmoty, tabák, líh a lihoviny, pivo, víno

Manažerské shrnutí

• Spotřební daně jsou nepřímé a selektivní daně, které jsou zaváděny především za účelem navýšení příjmů státního rozpočtu a regulace spotřeby vybraných statků na trhu.

• V České republice tvoří hlavní druhy komodit zatížené spotřební daní pohonné hmoty, tabák, alkohol (líh), pivo a víno. V celém sledovaném období 2010–2018 se příjem ze spotřební daně podílí významnou částí na příjmech státního rozpočtu. Podíl spotřebních daní na příjmech státního rozpočtu se pohybuje zhruba mezi 11 až 13 procenty. V roce 2018 byl příjem ze spotřební daně 153,7 miliard Kč.

• **Pohonné hmoty:**

o Pohonné hmoty spadají v systému spotřebního zdanění v České republice pod kategorii minerální oleje. Sazba pro motorovou naftu činí 10,95 Kč/l a sazba pro benzin činí 12,84 Kč/l.

o Drtivá většina příjmů (až 99 %) ze spotřebního zdanění minerálních olejů pochází z příjmů spotřební daně z pohonných hmot. Tyto příjmy pak zhruba ze 2/3 tvoří spotřební zdanění motorové nafty.

o V souvislosti s inkasem spotřební daně z minerálních olejů je pro Českou republiku jako tranzitní zemi klíčové téma kamionové dopravy. Zahraniční či tuzemští dopravci při využívání tuzemské silniční sítě platí mýto, opotřebují silnice a spotřebovávají pohonné hmoty. S tím jsou spojené negativní dopady jako například vznik skleníkových plynů.

o Pro účely zvýšení příjmů státního rozpočtu je efektivní, aby tito dopravci tankovali a platili spotřební daň v České republice. Jedním z řešení je zavedení principu tzv. profesionální nafty, kdy je část spotřební daně vrácena přepravcům. Toto opatření motivuje přepravce k realizaci tankování na území České republiky a vede ke zvýšení výběru spotřebních daní z motorové nafty.

o Klíčovými trendy v oblasti dopravy je nástup alternativních pohonů motorů k tradičním fosilním palivům (např. elektromobilita). Tento trend vytváří významný tlak na inkaso spotřebního zdanění a tím pádem i na financování dopravní infrastruktury v České republice. 9,1 % výnosů spotřební daně z minerálních olejů míří do Státního fondu dopravní infrastruktury – s nástupem alternativních paliv je současný systém financování neudržitelný.

• **Tabák:**

o V České republice se ročně vykouří přes 20 miliard cigaret, které jsou zdaněny spotřební daní. Třetina z tohoto objemu tvoří přeshraniční prodeje, zejména do Německa a Rakouska.

o V rámci spotřebního zdanění jsou levnější cigarety daňově zvýhodňovány. Z pohledu omezování zdravotních rizik toto opatření nedává smysl. Každá cigareta, nehledě na její cenu, přináší spotřebiteli a okolí stejnou újmu.

o Vedle dodatečné spotřební daně pro dražší krabičky cigaret jde proti principu harm reduction nižší zdanění doutníků, cigarillos či tabáku ke kouření (používaného k balení vlastních cigaret).

o Princip harm reduction se v problematice závislostí čím dál více prosazuje v odborné veřejnosti. Na tabákovém trhu se tento princip představuje především jako možnost vyjma tlaku na absolutní pokles spotřeby vytvářet motivace pro relativní pokles spotřeby konvenčních tabákových produktů, s jejichž spotřebou jsou spojena vyšší zdravotní rizika.

• **Líh a lihoviny:**

o Základem pro výpočet spotřební daně z lihu je množství čistého lihu vyjádřené v hektolitrech sazbou 28 500 Kč/hl. Pro pivo a víno je stanovena spotřební daň jiným způsobem.

o Při ceně 70 Kč za 0,5 l láhev 40% lihoviny tvoří téměř celou její cenu daň. Je alarmující, že i přes tuto skutečnost jsou ve slevových akcích láhve dostupné za ceny blížící se této hranici.

o V posledních 8 letech vzrostl příjem ze spotřebního zdanění lihu o 1,2 miliardy korun na konečných 8 miliard v roce 2018. Jedná se o necelých 5 % příjmu státního rozpočtu ze spotřebního zdanění.

o Vedle příjmů ze spotřebního zdanění je nutné zmínit i společenské náklady konzumace alkoholu, které jsou odhadovány na 56,57 miliard Kč. Proto je nezbytné v koordinaci s výrobci i prodejci důsledně investovat do prevenčních programů, které zamezí zejm. užívání alkoholu u osob mladších 18 let či nadměrné užívání alkoholu ve společnosti.

• **Pivo:**

o Průměrná roční spotřeba piva na obyvatele dosahuje 147,3 litrů na obyvatele. Od roku 2010 průměrná roční spotřeba piva na obyvatele mírně vzrostla.

o Spotřební zdanění piva je stanovené v Kč/hl za každé celé hmotnostní procento extraktu původní mladiny na 32 Kč/hl. Systém počítá se sníženými sazbami pro malé nezávislé pivovary.

o Z hlediska účelu spotřební daně, obdobně jako u tabáku a u lihu, nedává smysl daňové zvýhodnění určitě skupiny výrobců. V tomto případě minipivovarů. Konzumace alkoholu má negativní společenské dopady nehledě na jeho původ či velikost jeho výrobce.

• **Víno:**

o Pro výpočet výše spotřební daně z vína jsou stanoveny sazby v Kč/hl. Pro šumivá vína je stanovena výše 2 340 Kč/hl. Stejná sazba je stanovena i pro meziprodukty. Pro tichá vína je spotřební daň stanovena na (z hlediska legislativy EU) nejnižší možné výši 0 Kč/hl.

o Celkový objem vína a meziproduktů uvedeného do volného daňového oběhu v České republice v roce 2018 je 2 360 876 hl. Tiché víno z tohoto objemu tvoří 2 181 281 hl, což činí 92,39 % celkového objemu. Z hlediska objemu tak téměř 93 % vína nepřispívá k inkasu spotřební daně v ČR.

o Nulová sazba na tiché víno jde proti celé logice spotřebního zdanění. Fiskální výpadek vlivem nulové sazby na tiché víno dosahuje až 5,1 miliard Kč. Tedy zhruba o 0,3 miliardy Kč více, než činí celkový výběr ze spotřebního zdanění piva.

o Absence spotřební daně z vína navíc způsobuje situaci, kdy je víno nejlevnějším alkoholem po přepočtu na objemové jednotky. Krabicová vína s obsahem alkoholu 11 % o objemu 1 litr lze mimo slevové akce koupit za méně než 20 Kč. Decilitr čistého lihu v tomto balení stojí méně než 2 Kč.

• Účinnost jakéhokoliv boje proti patologickým závislostem, a to nejen závislosti na alkoholu, snižují výjimky pro jejich substituty. Regulace zaměřená pouze na určitý segment problémové oblasti má velmi omezenou účinnost.

Studie vznikla ve spolupráci Centra ekonomických a tržních analýz (CETA) a Institutu pro politiku a společnost (IPPS), červenec 2019.

Ministr zdravotnictví Vojtěch chce zakázat reklamu na alkohol i omezit jeho dostupnost

Ministr zdravotnictví Adam Vojtěch plánuje zakázat reklamu na alkohol. Vyšší zdanění alkoholu a cigaret již vláda schválila. Vedle zákazu propagace alko- ▸

holických nápojů zvažuje Vojtěch i omezení dostupnosti alkoholu. Vláda chce po zákazu kouření v restauracích a zvýšení daní na lihoviny omezit také dostupnost alkoholu. Ministr zdravotnictví Vojtěch uvažuje o omezení reklamy na alkohol. „Díváme se po zahraničních modelech, kde třeba některé obchody nesmějí prodávat tvrdý alkohol," prohlásil Vojtěch v rozhovoru pro MF DNES, kterou majetkově ovládá předseda vlády Andrej Babiš. Vysvětlil, že o možnosti omezení alkoholu vláda diskutuje a připravuje konkrétní návrh. „Zatímco u tabáku je reklama v elektronických i tištěných médiích v podstatě zakázaná, možná je pouze tam, kde se tabák prodává, u alkoholu žádné omezení není," konstatoval v této souvislosti Vojtěch. „Přitom ty dopady jsou často ještě horší než u tabáku, mám teď na mysli patologické jevy, jako je kriminalita," vysvětlil. Podle Vojtěcha by reklama na alkohol již dále neměla být prezentována v televizi. „Výrobci alkoholu do této reklamy investují miliardy korun. Alkohol je prezentován jako něco, co je součástí společnosti, kde jsou lidé spokojení a šťastní, přitom v reálu je to úplně naopak, způsobuje to rozvraty rodin a další pohromy." „První zkušenosti s alkoholem u nás bohužel mládež získává už ve 12 letech a takového člověka propracovaná reklama může snadno ovlivnit," podotkl ministr zdravotnictví. Debata se podle něho vede i o zákazu alkoholové reklamy v internetových médiích a časopisech. Ve Sněmovně je již vládní návrh, který daň z lihu zvyšuje o 13 procent.

ZDROJ: BYZNYSNOVINY.CZ, 16. 8. 2019

Ze zahraničí

WBI Freiburg, valná hromada a exkurze PIWI International ve Švýcarsku

Letošní valná hromada se uskutečnila při příležitosti 20 let existence organizace ve státě, ve kterém má sídlo. Konkrétně to bylo na břehu jezera Walensee v obci Filzbach dne 10.8.2019. Protože je to z Moravy poměrně daleko, spojili jsme celou akci ještě s exkurzí ve Státním vinařském institutu (WBI) Freiburg. Vyjeli jsme ve středu ráno 7.8. a večer jsme se ubytovali na hotelu v Bádensku. Ve čtvrtek dopoledne nás přijal ředitel ústavu Dr. Rolf Steiner a spolu s vedoucím oddělení šlechtění Ing. Ernstem Weinmannem nás provedli šlechtitelskými vinicemi (obr. 1 a 2) a představili nám jejich odrůdy ve vínech.

Odpoledne jsme se věnovali prohlídce laboratoří ústavu (obr. 3 a 4). Součástí WBI je samozřejmě pokusný sklep, ale rovněž sklep produkční. Tyto jsou od sebe odděleny, produkční sklep poskytuje WBI přibližně 20 % příjmů (80 % tvoří prostředky od spolkové země a státu). V ústavu pracuje přibližně 100 osob.

V podvečer jsme se přemístili k nedalekému vinaři Franzi Kellerovi v Oberbergen am Kaiserstuhl. Architektonicky moderní sklep je zasazen do překásné krajiny (obr. 5), kde vlastní 35 ha vinic. Je členem VDP.

Obr. 1: Vinice s kandidáty na odrůdy ve Freiburgu (ze zajímavých semenáčů je namnoženo dalších 14 rostlin, ze kterých se dělají mikrovzorky vín)

Obr. 2: Skleníky s umělou infekcí plísně révy a padlí révy (druhý zprava ředitel ústavu)

Obr. 3: Digitální podpora senzorického vnímání aroma vína

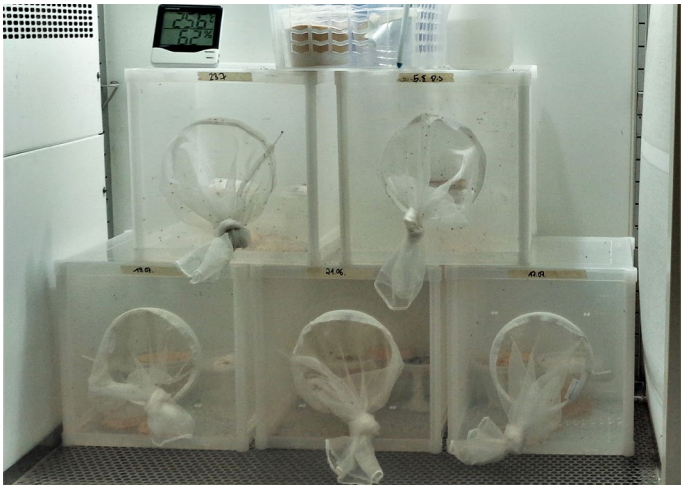

Obr. 4: Chovy octomilky *Drosophila Suzukii* (slouží k různým pokusům, při nichž se sleduje jejich chování)

Obr. 5: Výhled na terasy s vinicemi z podniku Franz Keller

V pátek 9.8. probíhalo 1. PIWI-sympozium, jako součást oslav dvacetileté existence organizace. Místem konání byl Wädenswil. Jednání zahájili Prof. Dr. Peter Schumacher, ZHAW Wädenswil a Josef Engelhart, Präsident PIWI-International. Se svými přednáškami se postupně vystřídali Fredi Strasser, PIWI vinař ze Švýcarska (Úspora CO2 a přípravků na ochranu rostlin pěstováním PIWI odrůd), Ernst Weinmann, šlechtitel WBI Freiburg (Šlechtění nových od-

Obr. 6 a 7: Historické centrum Riquewihru se středověkou věží Dolder

Obr. 8: Pohled na vinice Alsaska, v pozadí pohoří Vogézy

Obr. 9: Nízké vedení révy vinné v Alsasku

Obr. 10: Památník obětem druhé světové války

růd v době klimatických změn), Dr. Ferdinand Regner, HBLA Klosterneuburg (Aktuální PIWI odrůdy z Klosterneuburgu), Valentin Blattner, šlechtitel Švýcarsko (Produkce vína bez reziduí pesticidů z PIWI odrůd), Dr. Asia Khafizova, VCR Rauscedo (Rezistentní odrůdy ve VIVAI COOPERATIVI RAUSCEDO), Jean Laurent-Spring, Ing. Agr., Agroscope Švýcarsko (Nové multirezistentní odrůdy Divico a Divona).

My jsme se ten den přesouvali z Bádenska přes Alsasko do Švýcarska, kde byl slavnostní večer k dvaceti letům existence PIWI International a následující dopoledne proběhla valná hromada. V Alsasku jsme navštívili historické město Riquewihr, které je zařazeno mezi nejkrásnější obce Francie (obr. 6 a 7). Dodnes má kompletní městské hradby. Ve městě nabízí ve vlastní vinotéce svá vína například firma Hugel, založená roku 1639, nyní vlastní 26 ha vinic.

Impozantní byla i krajina Alsaska plná vinic (obr. 8), v dřívějším správním regionu žily necelé 2 miliony obyvatel a nacházelo se tam téměř 15 tisíc hektarů vinic.

Během cesty přes Alsasko jsme potkali i vinice na nízkém vedení (obr. 9), ale také pomník obětem 2. světové války (obr. 10).

Večer, již ve švýcarském hotelu Lihn ve Filzbach proběhla společná večeře s účastníky symposia a v sobotu dopoledne pak valná hromada PIWI International (obr. 11 a 12).

Mimo běžné agendy se tentokrát projednával i jeden významný bod – změna sídla. Mělo jít o převedení oficiálního sídla ze švýcarského Wädenswilu, po dvaceti letech do německého Oppenheimu, kde již stejně je sekretariát organizace. Jde především o to, že dosud se musí PIWI International řídit švýcarským právem, včetně pojištění a Švýcarsko není členem EU. To dělá značné problémy. Švýcaři však s převodem nesouhlasili, valná hromada pověřila představenstvo vypracováním návrhu převodu. V Oppenheimu je již delší dobu společný sekretariát s německým Ecovinem, což je finančně i odborně výhodné. Navíc jde o to, aby sídlo bylo v EU, ne v izolovaném státě, i když s EU spolupracujícím. Příští valná hromada se uskuteční pravděpodobně v Polsku. Členem je 21 zemí světa. Podíl plochy vinic s PIWI odrůdami ve světě narůstá. Česká republika spolu s Maďarskem patří mezi klasickými vinařskými zeměmi s jejich největším podílem. V Rakousku je to asi 1,2 % vinic (ČR 3,8 %), ale v Rakousku jen část z nich může být použita pro jakostní víno, zbytek pro víno zemské. V Jižních Tyrolích je to asi 1 %, většinou ve vinařských družstvech, ve Švýcarsku není přesná statistika, odhad je do 1 %. V Lombardii je to výrazně pod 1 %. Nutno poznamenat, že Švýcarsko je v očích Němců považováno za socialistický stát, protože téměř vše, s vyjímkou bank a nejvyhlášenějších hodinářských podniků, je v družstevním vlastnictví.

V sobotu odpoledne proběhla exkurze v biodynamickém vinařství CasaNova Weinpur (Walenstadt) včetně degustace a pak převoz lodí na druhý břeh jezera,

Obr. 11: Téměř všichni účastníci valné hromady ve vinici

Obr. 12: Část účastníků valné hromady (foto Pavel Herko)

Obr. 13: Vlevo předseda PIWI Lombardie Alessandro Sala, vpravo Paulin Köpfer z Bádenska (v roce 1991 měl prostřednictvím Altervinu ve Valticích přednášku o péči o půdu v ekologickém vinohradnictví)

Obr. 14: Vinice na svazích u jezera v zóně bez automobilů. Nejsou tam silnice, jen asfaltové chodníky pro chodce. Veškerou dopravu zajišťují lodě

Obr. 15: Otvor ve skále, kde se těžil vápenec

kde je zóna bez automobilů (obr. 12). Vinařství CasaNova převzalo vinice od výzkumného ústavu Agroscop, kde vznikla například PIWI-odrůda Divico. Nyní tam pěstují interspecifické odrůdy Bianca, Léon Millot, Cabernet Jura, ale i evropské odrůdy Pinot noir, Chardonnay a Ryzlink rýnský. Celkem mají 4 ha vinic. Při většině prací ve vinici I sklepě se řídí fází měsíce. Na ošetření proti houbovým chorobám spotřebují v průměru 0,3 kg mědi/ha ročně, letos již 0,9 kg/ha. Zkouší výluh z kůry dubu, který je poměrně účinný proti padlí révy, umí zastavit jeho další vývoj. Ročně u druhu Vitis vinifera potřebují asi 10 ošetření. Používají především přípravek Mycosin a výluh z kopřivy. Běžně fermentace probíhá spontánními kvasinkami. V údolí jezera jsme mohli vidět řadu vinic stoupajících do hor (obr. 13). Ve skalách se těžil vápenec, který se pak převážel po jezeru dále (obr. 14).

V zóně bez automobilů jsme navštívili vinařský podnik Bruno Bosshart (člen představenstva PIWI International za Švýcarsko, který celou akci včetně valné hromady organizoval). Celkem obdělává přes 3 ha vinic v nadmořské výšce od 420 m (jezero) až přes 2.000 metrů (obr. 15, 16 a 17).

Po exkurzi ve vinicích Bruna následoval slavnostní večer k dvacetiletému jubileu PIWI International v restauraci v Quinten. Zde byli zakladatelé organizace (včetně u nás známého školkaře Volkera Freytaga) oceněni čestným diplomem a Dr. Andreas Becker z bavorského LWG historicky zhodnotil vývoj organizace:

- první přípravy před vznikem organizace začaly v létě roku 1997 ve Francích, kdy A. Baumann, Dr. A. Becker a Dr. W. Patzwahl dali i jméno budoucí organizaci PIWI International, ke spolupráci přizvali Dr. P. Baslera ze Švýcarska;
- P. Basler založil ve Švýcarsku skupinu biovinařů, kteří vydávali tištěné informace „INFOinterspez." a založili nadaci „Biovitis";
- v září 1998 uskutečnila organizace PIWI Franky exkurzi do Bádenska (Freiburg – Dr. Norbert Becker) a Švýcarska (Wädenswil – Dr. Pierre Basler);
- během roku 1998 se o činnost začali zajímat biovinaři z BÖW (později svaz přejmenovali podle vzoru našeho Altervinu na Ecovin), konkrétně Ing. Paulin Köpfer, který měl již v roce 1991 přednášku ve Valticích zaměřenou na péči o půdu v ekologické vinici v rámci první konference o biovinařství pořádané Altervinem;
- v únoru 1999 zaslal W. Patzwahl dopis o iniciativě k založení PIWI International různým institucím v Rakousku, Maďarsku, Itálii, Francii, Švýcarsku a Německu;

Obr. 16: Walensee, louky a vinice

Obr. 17: Vinice Bruna Bossharta

Obr. 18: Mraky nad jezerem

Obr. 19: Valentin Blattner a Pierre Basler v době zakládání PIWI International (foto prezentace A. Becker, 2019)

Obr. 20: Podstatná část Lichtenštejnska

• v květnu 1999 byly vytvořeny první stanovy na demokratickém principu, každý stát měl v představenstvu jednoho zástupce;

• oficiální založení organizace proběhlo 1. prosince 1999 ve švýcarském Einsiedeln;

• první prezidentkou svazu se stala Maria Strasser (Švýcarsko), po ní následoval Matthias Wolff (Bádensko-Würtembersko) a nyní Josef Engelhart (Franky).

V neděli dopoledne jsme navštívili Lichtenštejnsko, zemi knížete Jana Adama II. Rozprostírá se celkem na 160 km2 a patří tak k nejmenším státním útvarům v Evropě. Necelých 37 tisíc obyvatel žije v 11 obcích, jejichž katastrální území se nachází v délce 25 km. Bývalé panství na jižní Moravě bylo tedy podstatně rozsáhlejší. Navštívili jsme vinařské družstvo v Balzers (obr. 19) a hrad Gutenberg (obr. 20).

Lichtenštejnsko má celkem 26 ha vinic se 120 vinaři (hobby) převážně sdruženými ve třech vinařských družstvech. Obec Balzers má přibližně 4,5 tis. obyvatel, vinařské družstvo zde vzniklo v roce 1990, předtím tu vinice nebyly. Družstvo má 16 členů (hobby) s celkem 2,9 ha vinic, kteří hospodaří ekologicky nebo alespoň podle pravidel IP. 1,5 ha vinic se nachází na terasách pod hradem Gutenberg, byly vytvořeny v letech 1992 a 1993. V posledních letech trpí suchem, průměrný výnos u výběrů je kolem 6 t/ha. Nutno poznamenat, že termín „sucho“ má jiný význam než v ČR. Průměrné roční srážky se pohybují kolem 1.500 mm a „sucho“ začíná od 1.000 mm. Areál je chráněnou krajinnou oblastí. Pěstují vesměs PIWI odrůdy jako Regent, Léon Millot (ve Švýcarsku velmi rozšířená stará hybridní odrůda), Safira atd., v údolí pod hradem pak evropské odrůdy jako Pinot noir.

Hrad Gutenberg původně pocházel z 12. století, koncem 19. století to byla jenom zřícenina, kterou v letech 1899 – 1901 nahradili novou stavbou podle původních obrazů.

V poledne před obědem jsme Lichtenštejnsko opustili, i když byl v plánu ještě jeden vinařský podnik v Malans, a díky tomu jsme se vrátili domů již v neděli kolem 22. hodiny.

J. SEDLO

Obr. 21: Nově zbudované terasy a hrad Gutenberg

Ve Švýcarsku se počítá s drony pro aplikaci ochranných prostředků

Připravili tam již postup schvalování dronů k ochraně rostlin, jako první v Evropě. Cílem je dosáhnout co nejmenšího úletu ochranné látky ve srovnání s vrtulníky. Navíc vrtulníky jsou hlučné. Proto na základě polních pokusů zpracovalo pět spolkových ústavů pravidla pro schvalování dronů v ochraně rostlin. Hlavními kritérii jsou bezpečnost vzdušného prostoru, přesnost aplikace ochranných prostředků a ochrana lidí a životního prostředí. Úlet přípravku nemá být vyšší než u běžných pozemních rosičů. K tomu musí drony automaticky létat v nastavitelných drahách s maximální odchylkou 50 cm a měří se množství úletu přípravku, které nesmí překročit stanovenou mez. Po schválení budou muset být drony prověřovány každé tři roky, tedy jejich aplikační zařízení, stejně jako pozemní aplikátory. Do celkové hmotnosti 30 kg mohou být drony ve Švýcarsku používány bez schvalování, ale jejich pilot na zemi musí mít s dronem nepřetržitý oční kontakt. Dále nesmí létat nad shromážděním lidí.

AGRARHEUTE/KARL BOCKHOLT/29. 7. 2019/JS

DOC Sicilia redukuje výnos pro odrůdu Grillo

Na Sicílii počítají v roce 2019 s velkou sklizní hroznů. Poté co řada DOC z Benátska oznámila pro rok 2019 omezení výnosu sklizených hroznů, dohodli se tak i v DOC Sicilia, ale jenom pro hlavní bílou odrůdu Grillo. Maximální možný výnos snížili z 14 na 11 t/ha. Důvodem k tomuto kroku nebyly problémy s odbytem vína, ale prognóza vysokých sklizní i v dalších letech.

WEINWIRTSCHAFT/30. 7. 2019/JS

DOC Prosecco blokuje 16 % sklizně

DOC Prosecco zavádí odložení prodeje vína. Konsorcium se na valné hromadě koncem července dohodlo na dalších opatřeních regulujících trh. Již měsíc předtím si odsouhlasili sestupnění 610 tis. hl rezervy. Nyní je postižena nastávající sklizeň. Produkce DOC, která přesáhne 15 t/ha, bude muset být skladována do 31.12.2020. U nových výsadeb do druhého produkčního roku se podíl zatřiditelných hroznů jako DOC redukuje na 9 t/ha. Toto opatření je flexibilní a podle vývoje trhu může být zrušeno ještě před uvedeným termínem. Bude tak přibližně 16 % z běžně povoleného výnosu 18 t/ha v nejbližším období neuvedeno na trh. Dále se bude nové Prosecco DOC uvádět na trh nejdříve 1. ledna následujícího po sklizni, dosud to bylo 30 dnů po sklizni. Důvodem je možné zavedení vyššího cla v USA a brexit Anglie z EU. Oba státy jsou nejdůležitějšími trhy pro Prosecco DOC, Anglie v množství a USA ve finanční hodnotě.

WEINWIRTSCHAFT/2. 8. 2019/JS

Chianti rovněž omezuje výnos hroznů

DOCG Chianti se přidává k dlouhému seznamu italských chráněných označení původu, které pro sklizeň 2019 omezují maximální výnos hroznů. Jde o největší italské DOCG pracující výhradně s červeným vínem. Konsorcium předpokládá letošní sklizeň ve výši 750 tis. hl, tedy 100 milionů lahví, proto podalo žádost na region Toskana. Důvodem je snížení prodeje na některých trzích. Například v uplynulém roce se v Německu, druhém nejvýznamnějším trhu po USA, prodalo o 6 až 7 % méně Chianti. Je to způsobeno zpomalující se ekonomikou Německa, konzumenti se orientují na levnější vína.

WEINWIRTSCHAFT/21. 8. 2019/JS

Přerušení dalších výsadeb v Barolu

Správní rada konsorcií Barolo, Barbaresco, Alba, Langhe a Dogliani rozhodla o zákazu nových výsadeb vinic k produkci Barola. Výsadby byly omezovány již od roku 2011, ale nyní se DOCG od roku 2020 nebude smět po tři roky rozšiřovat. V prohlášení konsorcia je uvedeno, že je to kvůli ochraně původu a krajiny a že nejde o krizové řízení. Po dobrých letech je zapotřebí opatrnosti a hlídat produkční kapacitu. Přiznává, že se snížil export do Anglie a Německa a současně narostla v posledních letech produkce. Rozhodnutí konsorcia musí ještě schválit region Piemont.

WEINWIRTSCHAFT/7. 8. 2019/JS

V Geisenheimu se již 125 let šlechtí kvasinky

Šlechtění kvasinek zde v roce 1894 založil prof. Dr. Julius Wortmann na základě prací Louise Pasteura a Emila Christiana Hansena. Založení tehdy podporoval Německý svaz vinařů. Předtím bylo ve škole v Geisenheimu zkoumáno spontánní kvašení. V posledních dvaceti letech se zkoumá i výživa kvasinek a vyvíjí se příslušné přípravky. Dále selektují bakterie pro komerční užití při biologickém odbourávání kyselin. Posledními trendy jsou křížení různých kmenů kvasinek za účelem získání požadovaného aroma a tvorbě menšího obsahu alkoholu. Ve výzkumu je i šlechtění kvasinek pomocí genové manipulace.

DDW/Č. 11-2019/JS

Dvorní rada Dipl. Ing. Robert Steidl v důchodu

Vinařům u nás dobře známý Rakušan Dipl. Ing. Robert Steidl, učitel z Klosterneuburku, autor knihy Sklepní hospodářství a referent řady přednášek v NVC, odešel koncem července 2019 do důchodu.

Brzy po ukončení studia na univerzitě BOKU Vídeň v roce 1988 nastoupil jako vědecký pracovník na HBLA Klosterneuburg, na oddělení sklepního hospodářství. Časem získal národní i mezinárodní věhlas v odborných kruzích jako expert v oblasti enologie. V roce 1996 se stal vedoucím oddělení a za pět let na to převzal k tomu vedení vinohradnického institutu. Napsal řadu odborných článků a knih, vedl kurzy budoucích degustátorů vína a degustátorů se zkouškami podle mezinárodních předpisů, byl vinařským expertem Rakouska v EU a OIV. Vyučoval a zkoušel také na BOKU Vídeň. Za svoji dlouholetou a úspěšnou činnost obdržel v roce 2015 rakouské státní vyznamenání.

Jeho nástupcem v HBLA je Dipl. Ing. Harald Scheiblhofer.

DER WINZER/26. 08. 2019/JS

Výjimka pro jízdu zemědělských strojů v neděli v Porýní-Falci

Tamní ministerstvo zemědělství a dopravy udělilo výjimku pro možnost jíz- ▸

dy zemědělských a dopravních strojů i v neděli a o svátcích při sklizni obilí, kukuřice řepky a hroznů. Pro sklizeň hroznů výjimka platí od 11. srpna do 17. listopadu 2019.

DDW/Č. 12-2019/JS

Dovoz sudového vína do Německa

V roce 2018 bylo do Německa dovezeno 8,3 mil. hl nebaleného vína v hodnotě 600 mil. €. V množství je to 65 % veškerého dovozu tichého vína a v hodnotě 31 %. Průměrná cena za litr tak činila 0,72 €. Dovezlo se více bílého vína (5,0 mil. hl) při ceně 0,67 €/l, než vína červeného (3,3 mil. hl) za vyšší průměrnou cenu (0,81 €/l). Během posledních devíti let se celkový objem dováženého nebaleného vína nezměnil, jenom se otočil poměr bílého a červeného vína a zvýšila se průměrná cena z 0,46 na 0,72 €/l. Největší objem se dováží z Itálie a Španělska, následuje Francie. Celkem tvoří tyto tři země 70 % objemu. Průměrná cena ze Španělska činí 0,54 €/l, z Itálie 0,71 a z Francie 0,98 €/l.

DDW/Č. 12-2019/JS

Vinařský podzim v Dolním Rakousku

Největší vinařsko-turistická akce Evropy, „Vinařský podzim v Dolním Rakousku“, začal v polovině srpna a trvá do konce listopadu. Letos je to již 24. ročník. I letos se ho bude účastnit přes 100 dolnorakouských vinařských obcí s celkovou délkou 830 km vinařských stezek a stovkou různých akcí. Jsou očekávány desítky tisíc návštěvníků během tohoto období přesahujícího 100 dnů. Jednotlivé akce jsou různorodé: oslavy vína, dny otevřených sklepů, degustace, pikniky, účast na sklizni hroznů, organizované projížďky na kolech, oslavy vinobraní, křesty vína, prezentace mladých vín. Závěr NÖ Weinherbst 2019 proběhne 22. listopadu „Kamptalskou vinařskou nocí“ na zámku Grafenegg.

Novinkou je „uchvácení sklizní“ – paket akcí, které vinaři nabízí. Vychází se z toho, že mnoho návštěvníků má zájem zúčastnit se sklizně hroznů a jejich zpracování. Tito budou provázet vinaře při sklizni hroznů a pracovat i při jejich dopravě do sklepa a dalším zpracování. Následující rok jim bude dopraveno jejich víno. Více na www.weinherbst.at

DER WINZER/19. 8. 2019/JS

Turizmus v Poysdorfu opět rekordní

V Poysdorfu zaznamenali letos zatím nejvíce přenocování v celé historii. V prvním pololetí to bylo o 4 % více než před rokem. Za celý minulý rok to bylo 32.155 člověkonocí. Láká je „Vino Versum Poysdorf“, kdy probíhají například prohlídky sklepních uliček s výkladem nebo okružní projížďky traktorem. Ale turisty lákají i cyklostezky a stezky pro pěší v oblasti sklepů a vinic.

DER WINZER/19. 8. 2019/JS

Víno je oblíbeným nápojem Angličanů

Víno je nejoblíbenějším alkoholickým nápojem Britů, v těsném závěsu je pivo. Dosud byli Britové národem pivařů, ale karta se obrátila. Podle aktuální studie 81 % z 2.000 dotázaných konzumentů alkoholických nápojů pilo v posledním roce víno a 79 % uvedlo shodně pivo a lihoviny. Rovněž na dotaz nejoblíbenějšího alkoholického nápoje odpovědělo 28 % víno, 23 % pivo a 20 % lihoviny. Z vína upřednostňují suché bílé, například Pinot gris nebo Sauvignon blanc, jak odpovědělo 41 % dotázaných. 38 % jich má rádo tělnaté červené víno typu Malbec a Shiraz. Prosecco se umístilo před šampaňským v poměru 34 %/24 %, zatímco anglické šumivé víno preferuje jen 16 %. Lehčí červená vína jako Pinot noir preferuje 23 %, suché růžové 16 %. Studie také ukázala, že víno v Anglii již nekonzumuje jenom střední třída, ale všechny vrstvy obyvatelstva.

ZDROJ: WWW.HARPERS.CO.UK

Pět let ruského potravinového embarga a šestý rok před námi. Pro mnohé už je to stereotyp

V červnu letošního roku ruský prezident V. Putin prodloužil do 31. prosince 2020 „potravinové embargo“, které je namířeno proti zemím EU, USA a dalším státům, jež uplatňují ekonomické sankce proti Rusku. Embargo není plošné, zakazuje vozit především maso, masné výrobky, mléko, mléčné výrobky, ovoce, zeleninu a další vybrané potraviny. Dne 6. srpna 2019 uplynulo již pět let od jeho zavedení. Kam se posunulo ruské zemědělství a potravinářství za pět let bez západní konkurence? Jak situace ovlivnila trh a spotřebitele? Vrátí se ještě evropské potraviny na ruský stůl? Jsou sankce příležitostí pro české firmy?

Zvýšení produkce, soběstačnost, snížení importu, orientace na export

V roce 2010 si Rusko v tzv. Doktríně potravinové soběstačnosti stanovilo cíle, kterých chce v produkci základních potravin dosáhnout a zabezpečit tak alespoň částečnou soběstačnost země. Čísla z roku 2017 potvrzují, že i díky zavedení potravinového embarga bylo cílů dosaženo u šesti z osmi bodů. Pouze mléko a potravinářskou sůl se nedaří produkovat v potřebných objemech. Zato v některých oborech jako např. pěstování obilí, produkce masa (drůbeží a vepřové) jsou statistické výsledky natolik dobré, že v roce 2018 došlo k revizi Doktríny a zvýšení procentních cílů. Nově byly také zařazeny dvě další kategorie – zelenina a ovoce.

Ruskému zemědělství se ve srovnání s dobou před embargem rozhodně daří a procentní cíle jsou naplňovány, ale teprve čísla reálných objemů produkce mohou dát přesnější obrázek situace. Největší rozvoj zažívá produkce vepřového a drůbežího masa. Jedná se o obory, ve kterých Rusko vidí největší perspektivu exportu, a proto se aktivně věnuje získávání veterinárních certifikátů pro export do vybraných zemí. Vyvážet je jediná možnost, jak udržet trh v rovnováze. Když vznikne velký přebytek na ruském trhu, dochází ke snižování cen, to sice přináší výhodnou situaci pro spotřebitele, ale ne dlouhodobě udržitelnou pro chovatele. V případě hovězího masa, ryb, rybího masa, zeleniny a ovoce jsou objemy natolik nízké, že každý nepatrný přírůstek vytváří v procentní statistice velká čísla. Reálné objemy se ale zvyšují jen pozvolna. Chov skotu, zakládání sadů a další podobné investice mají na rozdíl od chovu drůbeže či prasat dlouhodobou návratnost, a proto investory lákají méně a rozvíjí se pomaleji.

Pravidelně zaznívá, že Rusko se z pozice jednoho z největších dovozců potravin chce stát významným světovým exportérem. V roce 1999 se na celkovém dovozu do Ruska podílely potraviny 28,5%, v roce 2017 to bylo pouze 12,7%. Obdobný vývoj platí pro export ▸

potravin. Zatímco mezi lety 1995 a 2010 se export potravin na celkovém exportu Ruska podílel pouze cca 2%, v roce 2018 to bylo už necelých 6%. V roce 2014 Rusko importovalo potraviny v hodnotě 43 mld. dolarů, v roce 2019 to bylo pouze 29,3 mld. dolarů. Agrární export Ruska v roce 2013 16,8 mld. dolarů, v roce 2018 to bylo 25 mld. dolarů a do roku 2024 se počítá s jeho navýšením až na 45 mld. dolarů. Na druhou stranu struktura exportu agrárního zboží není ideální, jelikož převažují komodity nad výrobky s vyšší přidanou hodnotou. Rusko je světovou jedničkou v exportu pšenice, pohanky či lněného semínka, zpracovaných potravin je ale v exportním portfoliu zatím jen velmi málo.

Ruské regiony zakládají specializovaná exportní centra, organizují podnikatelské mise do zahraničí s cílem nabídnout své potraviny, vláda podporuje marketingové projekty na zvýšení popularity ruských potravin a agrárního zboží nebo např. plánuje vysílat do cílových odbytišť své agrární diplomaty. Vybudovat si kvalitní „brand" bude ale ruské zemědělce a potravináře stát bezpochyby velké úsilí, zatím totiž ruské agrární zboží může konkurovat především nižší cenou. Podle názoru některých analytiků jsou ruské potraviny na světovém trhu nekonkurenceschopné.

Cenu za soběstačnost platí spotřebitelé

Na základě výše uvedených statistik Ministerstvo zemědělství RF hodnotí sankce jako pozitivní faktor na rozvoj zemědělství. Druhá strana mince je taková, že mají negativní dopady na ruské spotřebitele, a to především z důvodu růstu cen. Podle analýzy KPMG mezi lety 2014 a 2019 nejvíce zdražilo máslo (o 79%), mražené ryby (68%) a zelí (62%). Jediné zboží, u kterého se za pět let cena téměř nezměnila, jsou brambory. Jedním z klíčových faktorů na růst cen produkce je růst nákladů ruských zemědělců a potravinářů. Ti jsou totiž zhruba z 50% závislí na importovaném zboží jak u investičních (např. stroje, zařízení), tak i provozních nákladů (např. krmiva, semena). Devalvace kurzu rublu prodražila jejich náklady často i dvojnásobně, což se projevuje v koncové ceně pro spotřebitele.

Růst cen ovlivňuje nákupní chování a ne/spokojenost ruských zákazníků. Problém není v tom, že si nemohou koupit parmezán či jamón, protože ti kteří mají dostatek prostředků, si je koupí během dovolené v Evropě, přes internet nebo předražené v „těch správných obchodech", kam se dostávají s falešnými dokumenty o původu. Hlavní problém spočívá v tom, že reálné příjmy obyvatel v Rusku se snižují a základní potraviny jsou tak běžným občanům hůře dostupné.

Mají evropské potraviny ještě v Rusku šanci?

Když blíže vnímáme situaci ruských spotřebitelů, je možné předpokládat, že evropské potraviny, na které byli zvyklí, které byly levnější a měly stabilní kvalitu, by pro ně v případě uvolnění embarga byly jasnou volbou. Cena a kvalita produktu je víc než národní hrdost, což vidíme i u nákupního chování v ČR. Nicméně ruská vláda, zemědělci a potravináři se dali za cenu velkých nákladů a úsilí do boje o soběstačnost, ze kterého nyní pochopitelně nechtějí ustoupit. Úspěchy (i když někdy velmi rozporuplné) jsou vidět, a to je motivace pro to, aby na ruský trh stále ještě nebyla vpuštěna západní konkurence, která by veškeré úsilí mohla zhatit. Tlaky ze strany ruských zemědělců, potravinářů a oborových sdružení na to, aby sankce pokračovaly, jsou proto velmi silné.

Česká republika má vzhledem ke své struktuře agrárního exportu poměrně štěstí v neštěstí. Až na mléčné a některé masné výrobky, jejichž export byl zastaven, se ostatního českého exportu do Ruska embargo dotklo jen minimálně. Devalvace kurzu způsobila velký propad agrárního exportu do Ruska v roce 2015, ale od té doby stále narůstá. V roce 2018 se v korunovém a objemovém vyjádření dostal na rekordní úroveň (3,1 mld. Kč) a podle statistiky za prvních pět měsíců roku 2019 růst i nadále pokračuje (cca o 15%). K tomu si situaci navíc pochvalují čeští dodavatelé zemědělských a potravinářských technologií, jejichž zboží je na ruském trhu aktuálně velmi žádáno.

ZDROJ: MZE, 7. 8. 2019 (KRÁCENO)

Příliš drahé pití. Obchodní válka drtí výrobce americké whisky

Zájem o tradiční lihoviny ve světě prudce roste, jenomže americká whisky a bourbon se nemá čím chlubit. Jejich výrobcům se nedaří kvůli celní válce. Podle svazu obchodníků s lihovinami se export těchto destilátů propadl za rok o 21 procent. Prodeje oceňované whisky jim klesly o deset procent ze dne na den ve chvíli, kdy začala platit cla. Evropané prý zkrátka přestali kupovat americkou whisky. Obecně dříve platily skotské a irské whisky za ty dražší, což umocňovalo žízeň po amerických produktech, jenomže s obchodní válkou se situace otočila a evropští distributoři ztratili o americkou whisky a bourbon zájem. 63 procent amerického vývozu whisky je zasaženo odvetnými cly ze strany Evropské unie, Číny, Turecka, Kanady a Mexika. EU uvalila na americkou whisky daň ve výši 25 procent. Za posledních dvanáct měsíců do července 2019 dodávky do Evropy klesly o 21 procent. Export na starý kontinent představoval 597 milionů dolarů, zatímco v předchozích dvanácti měsících, kdy cla neplatila byl 757 milionu dolarů. Celý průmysl výroby whisky pro americké producenty představoval loni 3,6 miliardy dolarů (cca 83 miliard korun). Zahraniční vlády v reakci na cla amerického prezidenta Donalda Trumpa zacílily mimo jiné na bourbon a žitné whisky amerických likérek. Sektor se teď obává uvalení nových tarifů ze strany USA, což by mohlo vést k ještě vyššímu zatížení tarify v Evropě. Úřad amerického obchodního zmocněnce se podle agentury Reuters chystá na spuštění nových cel na evropské destiláty a vína v hodnotě 1,8 miliardy dolarů. Důvodem je údajně ilegální pomoc Airbusu, který je hlavním konkurentem amerického Boeingu. Likérky proto u úřadu lobbují, aby vláda chystaná cla neuplatňovala. Varuje přitom scénářem, že v důsledku zhoršení euro-amerického sporu může přijít o práci od 11 200 do 78 600 lidí v oboru prodeje nebo výroby nápojů, alkoholu a pohostinství, které v současnosti zaměstnávají 2,4 milionu Američanů. Některé likérky kvůli současném problémům pozastavily svou expanzi nebo nábory zaměstnanců.

ZDROJ:IDNES.CZ, AUTOR: MONIKA HADRABOVÁ, 21. 8. 2019 (KRÁCENO)

Evropská komise – Tisková zpráva: Podle standardního Eurobarometru z jara 2019 vnímají Evropané stav Evropské unie nejoptimističtěji za posledních pět let

Brusel 5. srpna 2019 Vnímání Evropské unie – ať už jde o hospodářství, či stav demokracie – se mezi občany výrazně zlepšilo. Vyplývá to z dnes zveřejně-

ného nového průzkumu Eurobarometr. Jde o nejlepší výsledky od průzkumu Eurobarometr z června 2014, který se uskutečnil ještě před nástupem Junckerovy komise do úřadu. Nynější standardní průzkum Eurobarometr probíhal po volbách do Evropského parlamentu v období od 7. června do 1. července 2019 ve všech 28 zemích EU a pěti kandidátských zemích.

1. Důvěra a optimismus ohledně budoucnosti jsou na nejvyšší úrovni od roku 2014

Důvěra v EU je na nejvyšší úrovni od roku 2014 a zůstává vyšší než důvěra v národní vlády a parlamenty. Důvěra v EU se zvýšila ve 20 členských státech, přičemž nejvyšší hodnoty byly zaznamenány v Litvě (72 %), Dánsku (68 %) a Estonsku (60 %). Více než polovina respondentů „spíše důvěřuje" EU také v Lucembursku (59 %), Finsku (58 %), Portugalsku (57 %), na Maltě a ve Švédsku (56 %), v Bulharsku a Maďarsku (55 %), v Irsku, Polsku, Nizozemsku a na Kypru (54 %), v Rumunsku a Rakousku (52 %) a v Lotyšsku a Belgii (51 %). Neutrální pohled na EU má 37 % respondentů (+1 ve srovnání s podzimem 2018). Negativně pak vnímá EU méně než pětina respondentů (17 %, –3), což je nejnižší výsledek za 10 let. Většina Evropanů vidí budoucnost EU optimisticky (61 %, +3 procentní body), zatímco pouze 34 % (–3) je v tomto ohledu pesimistická. Optimismus je nejvyšší v Irsku (85 %), Dánsku (79 %), Litvě (76 %) a Polsku (74 %). Na druhém konci žebříčku byl poněkud menší optimismus zaznamenán ve Spojeném království (47 % oproti 46 %) a ve Francii (50 % oproti 45 %).

55 % Evropanů je spokojeno se způsobem fungování demokracie v EU, což je nejvyšší výsledek od podzimu 2004 (+5 procentních bodů od podzimu 2018 a +11 procentních bodů od jara 2014). Podíl „nespokojených" se snížil o pět procentních bodů na 36 %.

2. Rekordně vysoká podpora eura

Podpora hospodářské a měnové unie a eura dosáhla rekordní výše. Ve prospěch jednotné měny EU se v eurozóně vyjádřily více než tři čtvrtiny respondentů (76 %, +1 procentní bod, +9 od jara 2014). V EU jako celku zůstává podpora eura stabilní na 62 %. Převažuje pozitivní vnímání stavu národních ekonomik (podle 49 % respondentů je tento stav dobrý, podle 47 % špatný). Většina respondentů v 17 členských státech EU (16 na podzim 2018) uvádí, že stav národní ekonomiky je dobrý. Tento ukazatel je nejvyšší v Lucembursku (94 %), Dánsku (91 %) a Nizozemsku (90 %). Nejnižší podíl pozitivního hodnocení byl zaznamenán v Řecku (7 %), Chorvatsku a Bulharsku (20 %), v Itálii (22 %), ve Španělsku (26 %) a ve Francii (29 %).

3. Za hlavní úspěchy EU jsou považovány občanství EU a volný pohyb

Ve všech 28 členských státech se více než polovina respondentů cítí být občany EU: v Unii jako celku to takto vnímá 73 % respondentů (+2 procentní body od podzimu 2018), přičemž na vnitrostátní úrovni se tento podíl pohybuje od 93 % v Lucembursku přes 88 % v Německu a 87 % ve Španělsku až po 57 % v Řecku a Itálii a 52 % v Bulharsku. Velká většina také podporuje „volný pohyb občanů EU, kteří mohou žít, pracovat, studovat a podnikat kdekoli v EU" (81 %, –2 procentní body od podzimu 2018).

4. Největší obavy na unijní i vnitrostátní úrovni: do popředí se dostává změna klimatu a životní prostředí

Největším problémem na úrovni EU zůstává i přes výrazný pokles (–6 procentních bodů od podzimu roku 2018) imigrace (vyjádřilo se tak 34 % respondentů). Změna klimatu, jež byla na podzim roku 2018 na pátém místě, je nyní po výrazném nárůstu (+6 od podzimu 2018) druhým nejvýznamnějším zdrojem obav. U tří dalších problematických bodů je výsledek totožný: hospodářská situace (18 %, beze změny), stav veřejných financí členských států (18 %, –1) a terorismus (18 %, –2). Následuje životní prostředí, jež je hlavním zdrojem obav pro 13 % respondentů a které zaznamenalo nárůst o čtyři procentní body. Nezaměstnanost, jež na úrovni EU zaujímá sedmou pozici (12 %), zůstává hlavním problémem na vnitrostátní úrovni (21 %, –2 procentní body). Stejného výsledku dosáhly i rostoucí ceny, inflace a životní náklady (21 %, beze změny) a zdravotnictví a sociální zabezpečení (21 %, +1).

(kráceno)

Antimonopolní politika: Komise vznesla námitky proti dohodě o sdílení sítí mezi O2 CZ/CETIN a T-Mobile CZ

Brusel 7. srpna 2019 - Komise sdělila českým mobilním operátorům O2 a T-Mobile a provozovateli telekomunikační infrastruktury CETIN, že podle jejích předběžných závěrů jejich dohoda o sdílení sítí omezuje hospodářskou soutěž, čímž porušuje antimonopolní předpisy EU. Sdílení sítí operátory je obecně ve prospěch spotřebitele, protože s sebou nese rychlejší rozvoj sítí, úspory nákladů a pokrytí venkovských oblastí. Pokud se ale objeví náznaky, že dohody o spolupráci mohou spotřebitele poškozovat, je povinností EU je prošetřit a zajistit, aby na trhu fungovala skutečná hospodářská soutěž. V tomto případě se obáváme, že dohoda o sdílení sítí mezi dvěma největšími operátory v Česku omezuje hospodářskou soutěž v hustěji osídlených částech země.

Společnosti O2 CZ a T-Mobile CZ jsou na českém maloobchodním trhu s mobilními telekomunikačními službami hlavními operátory. Vzájemnou spolupráci v podobě sdílení sítí navázaly O2/CETIN a T-Mobile v roce 2011 a neustále ji rozšiřují. V současnosti se spolupráce týká všech generací mobilních technologií (2G, 3G i 4G) a celého území Česka s výjimkou Prahy a Brna, tedy přibližně 85 % obyvatelstva.

Komise tento případ posoudila z několika hledisek. Mimo jiné uvážila, že:

• český trh mobilních komunikací je s pouhými třemi mobilními operátory vysoce koncentrovaný a

• O2/CETIN a T-Mobile, dva největší operátoři, kteří se dohodli na sdílení sítí, obsluhují přibližně tři čtvrtiny uživatelů.

Komise proto předběžně dospěla k závěru, že dohoda o sdílení sítí mezi dvěma hlavními českými mobilními operátory omezuje hospodářskou soutěž, čímž brání inovacím, a porušuje tak antimonopolní předpisy EU. Komise je toho názoru, že v tomto konkrétním případě dohoda nevede k větší efektivitě a kvalitě služeb, ale spíše pravděpodobně k tomu, že daní operátoři nejsou motivovaní své sítě a služby zlepšovat ve prospěch uživatelů. Pokud se předběžné závěry Komise potvrdí, bude to znamenat, že dochází k porušování článku 101 Smlouvy o fungování Evropské unie, který zakazuje protisoutěžní dohody.

Komise zahájila formální šetření v říjnu 2016.

(KRÁCENO)